

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOJE PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA

Informacija apie Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės (toliau – KRA) Vilniaus miesto, Švenčionių rajono ir Trakų rajono savivaldybių veiklos srityse pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą parengta pagal **Trakų rajono savivaldybės** (toliau – Savivaldybė), 2021 m. birželio 28 d. raštą Nr. AP3E-1867 (STT registracija 2021-06-28 Nr. 5-01-7109), 2021 m. gruodžio 16 d. raštą Nr. AP3E-3991 (STT registracija 2021-12-16 Nr.5-01-13186), 2022 m. vasario 17 d. raštą Nr. AP3E-536 (STT registracija 2022-02-17 Nr. 5-01-1880) ir 2022 kovo 1 d. raštą Nr. AP3E-683 (STT registracija 2022-03-02 Nr.5-01-2397) bei 2021-12-29 elektroniniu paštu livija.rajackiene@stt.lt pateiktą informaciją

<i>Pateiktos pastabos</i>	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
<i>1. Kritinės antikorupcinės pastabos</i>			
4.1.1. Dėl nepakankamo rinkos tyrimų atlikimo procedūros reglamentavimo Trakų rajono savivaldybės tarnautojams suteikta per plati diskrecija. Savivaldybės vidaus teisės aktuose nėra nustatytas bent minimalus privalomų kviesti pateikti pasiūlymus subjektų skaičius bei kviestinių teikti pasiūlymus tiekėjų atrankos principai, (kriterijai), kas yra ypač aktualu organizuojant aplinkos tvarkymo darbų pirkimus neskalbiamos apklausos būdu.	6.1.1.1. Vidaus teisės aktuose detalizuoti minimalų kviečiamų teikti pasiūlymus tiekėjų skaičių. Siekiant racionalaus lėšų panaudojimo rekomenduojame kreiptis į ne mažiau nei tris tiekėjus, nes tokiu būdu yra įgyvendinami viešųjų pirkimų principai ir sudaromos galimybės konkurencijai vystyti.	Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Pasiūlymas įtvirtintas Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-12-14 įsakyme Nr. P2E-1190 „Dėl mažos vertės pirkimų vykdymo neskalbiamos apklausos būdu procedūrų ir atlikimo“.	Pasiūlymas įgyvendintas.
	6.1.1.2. Papildomai reglamentuoti kviečiamų teikti pasiūlymus tiekėjų atrankos kriterijus.	Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Pasiūlymas įtvirtintas Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-12-14 įsakyme Nr. P2E-1190 „Dėl mažos vertės pirkimų vykdymo neskalbiamos apklausos būdu procedūrų ir atlikimo“.	Pasiūlymas įgyvendintas.
	6.1.1.3. Dažniau teikti pirmenybę skelbiamai apklausai.	Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Pasiūlymas įtvirtintas Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymuose: 2021-07-09 Nr. P2E-722 „Dėl Specialiųjų tyrimų tarnybos pasiūlymų įgyvendinimo“ ir 2021-12-14 Nr. P2E-1190 „Dėl mažos vertės pirkimų vykdymo neskalbiamos apklausos būdu procedūrų ir atlikimo“.	Pasiūlymas įgyvendintas.
	6.1.1.4. Vidaus teisės aktuose aiškiai apibrėžti, kas, kuriame etape ir kokiais kriterijais remiantis parenka pirkimo būdą, kokiais kriterijais remiantis yra pasirenkami labiau konkurenciją	Savivaldybė nurodė, kad „...akivaizdaus poreikio <i>Trakų rajono savivaldybės (administracijos) teisės aktuose papildomai aiškiai apibrėžti, kas, kuriame etape ir kokiais kriterijais remiantis parenka pirkimo būdą, kokiais kriterijais remiantis yra pasirenkami labiau konkurenciją ribojantys</i>	Pasiūlymas neįgyvendintas.

	ribojantys pirkimo būdai (pvz., neskelbiama apklausa, o ne skelbiama ir pan.) ir kas priima galutinį sprendimą.	<i>pirkimo būdai (pvz., neskelbiama apklausa, o ne skelbiama ir pan.) ir kas priima galutinį sprendimą nėra“.</i>	
4.1.2. Trakų rajono savivaldybė nepakankamai pagrindžia būtinumą aplinkos tvarkymo darbus pirkti iš vieno tiekėjo.	6.1.1.5. Trakų rajono savivaldybės vidaus teisės aktuose reglamentuoti, kad iš vieno tiekėjo gali būti perkama tik išskirtiniais atvejais, numatytais teisiniame reguliavime, pirkimo dokumentuose privalomai nurodant tokios sprendimo priėmimą pagrindžiančius duomenis, pavyzdžiui, rinkos tyrimo medžiagą, įrodančią, kad rinkoje nėra užtikrinta atitinkamos prekės ar paslaugos konkurencija.	Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Pasiūlymas įtvirtintas Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-12-14 įsakyme Nr. P2E-1190 „Dėl mažos vertės pirkimų vykdymo neskelbiamos apklausos būdu procedūrų ir atlikimo“.	Pasiūlymas įgyvendintas.
	6.1.1.6. kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių plane įtvirtinti priemonę, kuri mažintų pirkimų iš vieno tiekėjo skaičių, atitinkamai įvedant procentinį rodiklį, pavyzdžiui, kad iš vieno tiekėjo gali būti perkama ne daugiau nei 5-10 proc. pirkimų per metus, numatant procento mažėjimą kasmet.	Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Priimtas Trakų rajono savivaldybės tarybos 2022-02-23 sprendimas Nr. S1E-12 „Dėl Trakų rajono savivaldybės 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano papildymo“.	Pasiūlymas įgyvendintas.
	6.1.1.7. Svarstyti galimybę taikyti ir kitus pirkimo būdus, siekiant užtikrinti didesnę konkurenciją, kad įsigyti prekes, darbus ar paslaugas už mažesnę kainą.	Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Pasiūlymo įgyvendinimas įtvirtintas Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-12-14 įsakyme Nr. P2E-1190 „Dėl mažos vertės pirkimų vykdymo neskelbiamos apklausos būdu procedūrų ir atlikimo“.	Pasiūlymas įgyvendintas.
5.1.1. Nors Trakų rajono savivaldybės seniūnai, siekdami užtikrinti tinkamą aplinkos tvarkymo darbų priežiūrą vykdo įmonių, atliekančių tokio pobūdžio darbus veiklos patikrinimus, ši veikla nėra dokumentuojama ir tai neatitinka darbų priėmimo reikalavimų.	6.4.1.1. Raštu įpareigoti Savivaldybių seniūnus atlikti reguliarius teritorijų patikrinimus pagal iš anksto nustatytus kriterijus.	Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Pasiūlymas įtvirtintas Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-09-06 įsakyme Nr. P2E-875 „Dėl aplinkos tvarkymo darbų patikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.	Pasiūlymas įgyvendintas.
	6.4.1.2. Vidaus teisės aktuose išsamiai detalizuoti aplinkos	Pasiūlymas įtvirtintas Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-09-06 įsakyme Nr.	Pasiūlymas įgyvendintas.

	<p>tvarkymo darbų atlikimo priežiūros procedūras:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teritorijų patikrinimo periodiškumą; - neplaninių teritorijų valymo ir želdinių priežiūros paslaugų vykdymo patikrinimų atlikimo pagrindus (pavyzdžiui, gavus gyventojų skundą ar kitų duomenų dėl netinkamo paslaugų atlikimo). 	P2E-875 „Dėl aplinkos tvarkymo darbų patikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.	
<i>2. Kitos antikorporacinės pastabos</i>			
4.2.1. Nustatyti Trakų rajono savivaldybių atstovų nedeklaruoti ryšiai su aplinkos tvarkymo darbų viešuosius pirkimus laimėjusiais juridiniais asmenimis, o įvertinus jų ir viešųjų pirkimų laimėtojų sąsajas, galima teigti, jog rizika, kad savivaldybės atstovai galėtų veikti tam tikrų juridinių asmenų interesais egzistuoja ir tai gali būti laikoma korupcijos rizikos veiksniu.	6.2.1.1. Užtikrinti viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevenciją ir kontroliuoti, kad savivaldybės tarnautojai, taip pat – ir jų kontroliuojamų įstaigų ir įmonių vadovai deklaruotų privačius interesus Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme nustatyta tvarka ir laikantis terminų.	Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Pasiūlymo įgyvendinimas įtvirtintas Trakų rajono savivaldybės 2021-12-15 patikrinimo akte Nr.AP8-344.	Pasiūlymas įgyvendintas.
	6.2.1.2. Užtikrinti viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencijos sistemos funkcionavimą Savivaldybių administracijose bei jų kontroliuojamose įstaigose ir įmonėse (pavyzdžiui, atliekant deklaracijose pateiktų duomenų patikrinimus, įvertinus viešuosiuose pirkimuose dalyvavusių tiekėjų duomenis).	Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Pasiūlymo įgyvendinimas įtvirtintas Trakų rajono savivaldybės 2021-12-15 patikrinimo akte Nr.AP8-344.	Pasiūlymas įgyvendintas.
4.2.2. Neužtikrinamas rinkos tyrimą atliekančių darbuotojų veiksmų atsekamumas ir kontrolė, nes analizuotose savivaldybėse nėra paskirto asmens, kuriam būtų pavesta objektyviai įvertinti (arba patikrinti) pirkimų iniciatoriaus atlikto rinkos tyrimo išvados pagrįstumą. Dėl šių priežasčių pirkimo iniciatoriui yra sudaromos galimybės rinkos tyrimą atlikti	6.2.2.1. Už viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevenciją atsakingiems Savivaldybių tarnautojams kiekvienais metais atlikti visų ar tam tikrų paslaugų teikime dalyvaujančių darbuotojų privačių interesų deklaracijose pateiktos informacijos įvertinimą bei galimų rizikų identifikavimą ir su jo	Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Trakų rajono savivaldybėje 2021 m. rugsėjo mėnesį atliktas patikrinimas.	Pasiūlymas įgyvendintas.

formaliai ir tai gali lemti nesažiningų susitarimų riziką bei korupcijos pasireiškimo tikimybę	rezultatais pasirašytinai supažindinti darbuotojų vadovus.		
	6.2.2.2. Atliekant kontrolės priemonės pasirinkta imtimi periodiškai tikrinti, ar darbuotojai nebuvo susiję su juridiniais asmenimis giminystės ar kitokiais ryšiais, tačiau nenusišalino, (vertinant turimus ir prieinamus duomenis).	Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Pasiūlymo įgyvendinimas įtvirtintas Trakų rajono savivaldybės 2021-12-15 patikrinimo akte Nr.AP8-344.	Pasiūlymas įgyvendintas.
	6.2.2.3. Vidaus teisės aktuose reglamentuoti rinkos tyrimo atlikimo procedūros kontrolės mechanizmą bei numatyti tokio pobūdžio kontrolę vykdančius subjektus.	Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Pasiūlymas įtvirtintas Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-12-14 įsakyme Nr. P2E-1190 „Dėl mažos vertės pirkimų vykdymo neskalbiamos apklausos būdu procedūrų ir atlikimo“.	Pasiūlymas įgyvendintas.
	6.2.2.4. Dokumentuoti rinkos tyrimo atlikimą ir prie rinkos tyrimo protokolų pridėti tyrimo medžiagą.	Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Pasiūlymas įtvirtintas Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-12-14 įsakyme Nr. P2E-1190 „Dėl mažos vertės pirkimų vykdymo neskalbiamos apklausos būdu procedūrų ir atlikimo“.	Pasiūlymas įgyvendintas.
	6.2.2.5. Svarstyti galimybę reglamentuoti reikalavimus rinkos tyrimo atlikimo procedūros turiniui, pavyzdžiui, tokio pobūdžio tyrimo atlikimo įforminimo tvarką, tyrimo metu analizuotinus aspektus ir pan.	Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-12-14 įsakymu Nr. P2E-1190 patvirtinta Rinkos tyrimo suvestinės forma.	Pasiūlymas įgyvendintas.
	6.2.2.6. Atlikti kokybinės ir kiekybinės informacijos apie realių ir potencialių prekių, paslaugų ir darbų pasiūlą (tiekėjus, jų tiekiamas prekes, teikiamas paslaugas ir atliekamus darbus, užimamą rinkos dalį, kainas ir pan.), analizę, siekiant skatinti konkurenciją ir maksimalaus skaičiaus tiekėjų pritraukimą dalyvauti pirkimų procedūrose.	Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Pasiūlymas įtvirtintas Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-12-14 įsakyme Nr. P2E-1190 „Dėl mažos vertės pirkimų vykdymo neskalbiamos apklausos būdu procedūrų ir atlikimo“.	Pasiūlymas įgyvendintas.

<p>5.2.1. Trakų rajono savivaldybės vidaus teisės aktuose nėra nustatyti aplinkos tvarkymo darbų priežiūros ir kontrolės organizavimo ir vykdymo pagrindai. Todėl teisinio reglamentavimo stoka nesudaro pakankamų galimybių užtikrinti veiksmingos seniūnų vykdomos aplinkos tvarkymo darbų kontrolės ir priežiūros bei didina korupcijos pasireiškimo tikimybę šioje Savivaldybės veiklos srityje.</p>	<p>6.3.1.1. Patvirtinti aplinkos tvarkymo darbų patikrinimo akto formą ir fiksuoti visus paslaugų vykdymo pažeidimus, (o ne teikti žodines pastabas).</p>	<p>Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Pasiūlymas įtvirtintas Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-09-06 įsakyme Nr. P2E-875 „Dėl aplinkos tvarkymo darbų patikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.</p>	<p>Pasiūlymas įgyvendintas.</p>
	<p>6.3.1.2. Apie patikrinimų metu nustatytus pažeidimus bei nustatytų pažeidimų pašalinimo faktus ir tai patvirtinančius įrodymus informuoti Savivaldybę.</p>	<p>Savivaldybė pritarė pateikto pasiūlymo įgyvendinimui. Pasiūlymas įtvirtintas Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-09-06 įsakyme Nr. P2E-875 „Dėl aplinkos tvarkymo darbų patikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.</p>	<p>Pasiūlymas įgyvendintas.</p>